

de ouders is op-
tender vinden,
Gods, die ook
t, maar zoekt
n onze Christe-
n voorkomen,
brek der Chris-
t buitensporig-
in zijn schat-
gaande genade
eel de kinder-
de kind in
tijd doet door-
r waarheid.
reken tot volle
Gods, die nog
n eigen staat
ucht van elke
atelijke twijfe-
boven, en aan
mede schuldig,
oedt, of door-
aar midden op
ik in de dagen
te, diepgewor-
utverloren te
der verliesing
n ontlemde,
d staat, wordt
derwaars ge-
wrijs schudden
deugt.
t oog op deze
len weer die
e ernst in het
at de slapheid
twijf weten dat
in zijn in het
lippen worde,
en, en van den
a, het is geen
an de golven
n door harden
o, of door kunst-
voel mogelijk
stijgen van de
vens, waardoor
jaar wordt ge-
omenden vliet
meene levens-
stiger en gewij-
men niet door
heid te klagen,
van ons eigen
te schudden,
anden, en zoo,
huis uit, de
eren.
cht is niet ge-
ver geestelijke
ijkt hij de ordi-
an, die immers
ator in de lente
en aardbeving,
inbrengen van
van zijn zoon

geschied, als nu opkwam, door deze Colleges
te worden behandeld, en, eerst waar deze
Colleges in gebreke bleven, zouden de Leden
de Directeuren interpellereen moeten.
Hierbij overhaaste men intusschen niet.
Vergeet niet, dat de afleiding van de
Rechtswetenschap, en met name van het
Staatsrecht, uit de Gereformeerde beginselen,
veel dieper en omvangrijker studie eischt,
dan de afleiding der Theologie uit dezelfde
beginselen.

Het zou alzoo volstrekt niet te verwon-
dereen zijn, bijaldien de Hoogleraar, met
dat onderwijs belast, in de jaren die sinds
zijn aanstelling in 1884 verliepen, en die
nog twee jaren werden afgebroken, nog niet
met de oplossing van dit moeilijk vraag-
stuk gereed was.

Acht jaar is wel veel, maar voor zulk
een omvangrijke studie toch nog kort.
Inmiddels weet men nu, dat deze Hoog-
leraar zelf acht, dat zijn onderwijs aan
Art. 2 der Statuten conform is. Anders
toch zou hij sinds lang een taak hebben
neergelegd, die hij, onder dit verband,
oordeelde niet meer te kunnen vervullen.
Dit is nu zeker niet genoeg.

Onze Universiteit huldigt niet het *ethische*
standpunt, dat elk Hoogleraar hierin voor
zichzelf te oordeelen heeft. Die te oor-
deelen hebben zijn degenen, aan wie de
wacht bij Art. 2 is aanbevolen.

Maar in elk geval moet dit geschil dan
toch langs den *weg der beginselen* opge-
lost, en wie zou niet met de hoop
blijven koesteren, dat een ernstig onder-
zoek der beginselen alsnog tot overeenstem-
ming zou kunnen leiden?

Bij ernstig onderzoek komt *meerder licht*
en wie zal zeggen, dat bij dat meerder
licht ook de beginselen niet duidelijker,
voor ons allen zullen uitkomen?

Eerst dan kan, dunkt ons, blijken, of er
metterdaad *afwijking en tegenstelling* be-
staat, en of deze, zoo ze mocht blijken te
bestaan, wordt *volgehouden*.

Op haar beginsel moet onze Universiteit
natuurlijk *overbiddelijk* staan. Daarop mag
niets toegegeven. Daarvoor hebben we allen
te buigen.

Dit beginsel belijden we als de *waarheid*
Gods.

Maar eer zij die te oordeelen hebben,
duidelijk weten, en wat ten deze eisch van het
beginsel is, en in hoeverre het gegeven onder-
wijs aan dien eisch al dan niet voldoet, is
een zeer uitgebreid onderzoek noodig.

Ganne men daarom hun, wien zulks aangaat,
voor dit ernstig onderzoek, althans tot aan
de jaarvergadering, den noodigen tijd, en trede
men van de zijde der Leden eerst dan na-
der op, indien onverhoet blijken mocht,
of dat het geschil voor bijlegging onvatbaar
was, of dat de ten deze gestelde machten
in de ernstige opvatting van haar taak te
kort schoten.

Daarom deden ook wij dusver tot dit ge-
ding het zwijgen, en we hopen dit te bij-
ven doen, zolang de o. i. *omstrijdige periode*
voor *degelijk onderzoek* en gereede *beslech-*
ting niet is afgeleopen.

Beginsel.

De redactie van het *Hand*, antwoordt op
het hoofdpunt van ons betoog in zake de
vrijheid der wetenschap dit:

Wat zullen wij hierop anders antwoorden,
dan dat de heeren der Vrije Universiteit zich
in een zeer benijdenswaardige positie bevin-
den? Zij zijn overtuigd, zij gelooven, dat de
Gereformeerde grondslag der Vereeniging, welke
de Universiteit heeft gesticht, ook een bruik-
baar beginsel is van vrij wetenschappelijk on-
derzoek. Zij verheugen zich in dien band, die
voor hen iets is, dat onwrikbaar vast staat,
kortom «de waarheid», een heilige zaak waar-
aan niet getornd mag worden.

Geheel anders is de toestand aan de open-
bare Universiteiten. Daar is geen Hoogleraar
die geloofd «de waarheid» te kennen, of laat
ons liever zeggen, die — als hij het geloofd —
deze persoonlijke mening tot grondslag wil
hebben gesteld voor het gehele Universitair
onderwijs en onderzoek. Die heeren zijn beschei-
den, of wil men liever, zij zijn nog niet zoover
in hun onderzoek gevorderd als hun collega's
der Vrije Universiteit, dat zij reeds gelooven
een vasten grondslag voor de gehele weten-
schap, voor de kennis van het heelal, van ver-
leden, heden en toekomst te hebben gevonden.
Zij bepalen zich tot zoeken, onderzoeken, elk
in zijn vak, en trachten aldus tot de waarheid
meer en meer te naderen, zonder de pretentie
die ooit geheel te zullen bereiken en grijpen.
Zij gelooven daardoor als wetenschappelijke
mensen alles te doen wat hun plicht is.

Klein dit antwoord?
Ligt het *beginsel* van uw wetenschap aan
het einde van uw weg, of moet het bij het
begin liggen?

Brengt analyse zonder meer tot iets an-
ders dan tot kennis van feiten en gegevens,
en begint de *wetenschap* niet eerst waar ge-
syntetisch te werk gaat?

En verwacht alzoo de redactie van het
Hand, het onderzoek naar de verschijnselen
niet met die andere werkzaamheid van den
denkende geest, waaruit alleen *weten-*
schap geboren wordt?

En indien ja, berust heel dit antwoord
dan op iets anders, dan op het schuiven
van het begrip *onderzoek* in de plaats van
het begrip *wetenschap*, begrippen die toch
ook volgens de redactie van het *Hand*, wel
zullen te onderscheiden zijn?

Wat voorts de redactie van het *Hand*,
nogmaals opmerkt, dat de Hoogleraren
aan een Universiteit, die van een vast be-
ginsel uitgaat, dan toch onvrij zijn, is vol-
strekt onjuist.

Niemand immers wordt gedwongen als
Hoogleraar bij zulk een stichting op te
treden. Wie zulks doet, bewijst dat het
beginsel van zulk een stichting *ook zijn* be-
ginsel is. En hoe ter wereld kan men ooit
onvrij zijn, als men studeert uit dat be-
ginsel, dat naar zijn eigen overtuiging en
belijdenis het ware is?

Is ook de vogel onvrij, omdat zijn vleu-

gelslag gebonden is aan het beginsel der
zwaartekracht?

School en Kerk.

Naar aanleiding van ons artikel over het
kerkelijk toezicht op de lagere school, ont-
vingen we tal van stukken, die nadere be-
spreking noodzakelijk maken.

Voorslaands slechts dit.
Onder meer noemden we het optreden
van kerkeradsleden in het Schoolbestuur.
Dit nu was allerminst als eisch gesteld,
maar slechts als één der middelen aange-
geven. En ook, bij zulk een regeling, zitten
zulke kerkeradsleden in het Schoolbestuur
niet krachtens hun ambt, maar krachtens
het statuut der Schoolvereeniging.

Ook over andere studien en artikelen
uit ons blad zendt men ons schier dagelijks
opmerkingen en vragen, die we zeer op prijs
stellen, en waarvan we in den regel, ook
ongezocht, wel nota nemen.

Maar men verge niet van ons, noch dat
we al zulke stukken plaatsen, noch dat we
een ieder hoofd voor hoofd beantwoorden.
Daarvoor is ons blad te arm aan kolom-
men, en de tijd die ons, bij onze nog ge-
breken kracht voor correspondentie rest, te
klein.

Een jaweel.

Naar aanleiding van onze laatste Medi-
tatie zond men ons onderstaand vers toe,
waarin dezelfde gedachte van het: «*Opdat*
men het in uwe hand geve», in zoo gespie-
de en toch roerend teedere taal bezongen wordt.
Het luidt als volgt:

LEUN STERK.

Kind, dat Ik liefheb, leun op Mij, leun sterk,
Laat meer het licht der zorgen, die u kwelen,
Mij voelen. 'K weet uw last, want kind, mijn wijk,
Mijn maaksel, zijn de smarten, die u kwelen.
Ik telde ze af, en heb met eigen hand,
Die naar uw kracht en naar mijn hulp gewogen.
Toen mijne hand ze u toezond uit den Hoogen,
Sprak Ik: «Ik zal als Helper bij hem zijn»;
Naarmate hij Mij deel geeft in zijn pijn,
Zal Ik, met hij, het wijk zijns kruises dragen.»
Zoo wil Ik u, mijn kind, als gij gelooft,
Omsluiten met mijn arm. o! Leg uw hoofd
Aan mijne borst, gij moogt stoumoedige vragen.
Of zou mijn macht, die de eeuwen schiep en draagt,
Verloren zijn, waar mijn onverkoonde klaagt?
Kom immer meer en meer vertrouwend nader,
Nooit kwaamt gij nog zoo innig Mij nabij,
Dat gij zoo één u hebt gevoeld met Mij.
Als 'twenschen is van een u zoekend Vader.
Leun sterker steeds. Hoe meer gij aan mijn school
De smart betrouwt van uw zorgen nood,
Hoe meer uw hart zelfs binnen u zal roemen;
Te leunen op mijn God, is Hem, mijn Vader
(noemen).

Is dit niet taal om den ellendigste zijn
leed te doen vergeten?
Is het niet een juweel?

Een reisontmoeting.

Aldus de titel van een boekje «*Voor*
vrouwen en meisjes», dat, als overdruct uit
de *Zuidholl. Kerkblode* bij Van der Lee te
Voorburg het licht zag, en ter verspreiding
in 50 exemplaren slechts drie gulden kost.

Ds. Sikkeld noemde het een *primula* vers,
een eerste lentebloesem. Op ons maakte
het een den indruk van een eersteling uit
de pen van een schrijfter, die dusver haar
lente ongebruikt had laten voorbijgaan, en
het thans zels bij het naderen van den
zomer met een enkel tuitje wil afdoen.

Het stuk toch is te ernstig opgevat en
te helder doorgedacht voor een eersten
lentebloesem, en mist toch nog dat afge-
werkte en voldongene, dat op rijper leef-
tijd als eisch mag gesteld.

Zoo worden er meer talenten in de Cal-
vinistische vrouw begraven, en aldus aan de
vrouw der wereld voor het spreiden van
haar invloed het terrein vrijgelaten.
Metterdaad toch geeft dit kleine boekje
het pleidooi voor een beginsel; een beginsel
dat ver strekt; en dat niettemin grootelijks
gevaar loopt ook onder onze Calvinistische
vrouwelijke jeugd in het vergeetboek te ge-
raken.

Zulk een pleidooi nu levert, gelijk hier,
een vrouw anders dan wij, mannen, het
zouden doen, en juist daarom op een wijze,
die in de wereld den vrouw meer overtuiging
kan wekken.

Dit beginsel is hier de zooveel beheer-
schende en zooveel zeggende eisch van het
Calvinisme, dat de vrouw niet in het *buiten-*
gewone, maar in het *gewone* huislijk leven
haar roeping van Godswijze leere verstaan.
Calvinisme tegenover Methodisme, in ge-
heel de levensopvatting der vrouwelijke
existentie.

Jammer slechts, dat dit boekje zoo ab-
solut gesteld een *protestantse actus con-*
trarius is, d. i. een geschrift dat tegen zijn
eigen inhoud ingaat.

Immers het schrijven van zulk een boekje
is volstrekt niet iets *gewoons*, maar voor
een vrouw iets *buitengewoons*, en schijnt
aldus onder het oordeel van het hier ver-
dedigd beginsel te vallen.

Toch is dit niet zoo.
Ook het buitengewone kan eisch zijn en
zijn recht hebben.

En dit recht bestond hier. Uit dit kleine
boekje toch spreekt vastheid van overtuig-
ing, kracht van doordenken, en gave der taal.
En terwijl nu deze gaven er blijken te
zijn, geeft de schrijfter blijbaar vrij laat
haar eersteling; ze geeft als eersteling een
heel, heel klein opstelletje; en op dat
opstel zet ze nog zoo weinig kracht,
dat het, forsch en goed begonnen, even
schittert, maar in het slot met een epistel
zonder gloed of glans als een nachtpijp
uitgaat.

En toch, wat viel er over dit uiterst be-
langrijk onderwerp, in even gezelligen trant,

als in het begin u aantrekt, niet nog onein-
dig meer te zeggen.

Waarlijk ons Calvinisme kan om ook in
de wereld der vrouw meer ingang te vin-
den, de veder der vrouw niet missen.

En aan dat Calvinisme geschiedt onrecht,
als wie zóó schrijven kan, er zich zoo van
afmaakt, en luchtigjesweg denkt, dat het
nu met zoo'n toetast-stulje uit is.

KUYPER.

Kerkelijke Deputaten.

IX.

Op de vraag, of dag en uur van de kerk-
visitatie Zondags tevorens aan de gemeente
moet worden bekend gemaakt, geven we
dus een bevestigend antwoord; in overeen-
stemming met de oude, bijna overal ge-
volgde, praktijk onzer kerken; en voorts
inzonderheid op de volgende gronden:

a. Gelijk ieder wel zal toestemmen, is
het bij uitnemendheid een eisch der Ge-
reformeerde beginselen, dat de gemeente
niet beschouwd worde als eene schare van
onmoedigen, die alle kerkelijke werkzaam-
heid en leiding en regeering geheel aan de
kerkedieneren zou hebben over te laten,
eenvoudig berustende in al wat door deze
gedaan of ook niet gedaan wordt. Wel
wordt gehandhaafd, tegenover het Indepen-
dentisme en tegenover alle Doopersche
richting, dat het niet de gezamenlijke ge-
meenteleden zijn, die de kerk te besturen
hebben, maar dat daarvoor de opzieners
hunne eigene roeping hebben; hunne ambta-
tak, die hun door den Heere zelve is
opgedragen, en die zij, onder verantwoor-
ding aan Hem, desdoods tegenover de ge-
meente te vervullen hebben. Maar terzelfder
tijd wordt gehandhaafd, tegenover Rome
en tegenover alle daaraan verwante richting,
dat de opzieners hunne ambtsaak toch al-
leenlijk hebben als organen van het lichaam
der kerk; dat dit lichaam ook met het
Hoofd in verband staat, niets door hunne
tusschenkomst, maar rechtstreeks; en dat
alle kerkelijke macht, die door Christus
verleend is, in beginsel gegeven is aan dat
lichaam zelf. Ook al moet die macht voor-
ten uitgeoefend door de hiertoe gestelde
organen, alle andere leden hebben daarbij
mede werkzaam te zijn. En die werkzaam-
heid is dan o. a. ook hierin gelegen, dat
zij onderzoeken wat er uit Gods Woord
voor het kerkelijk leven is af te leiden;
dat zij alle kerkelijke handeling daaraan
toetsen; en dat zij met betrekking tot de
leiding der gemeente dus zelve beoordeelen,
of die inderdaad met het Woord over-
eenstemt en aan hare stichting het meest
bevoorliefd is. Dit nu wordt zeer zeker
miskend, wanneer de geheele kerkvisitatie
buiten hen omgaat. Het is dan, alsof die
gemeente niets te zeggen heeft; alsof haar
in kerkelijke zaken geen oordeel toekomt;
alsof daarin alleen te rekenen is met dege-
nen die in eenige kerkelijke bediening ge-
steld zijn. Juist de grondtrek en het beginsel
van het clericalisme. In de *Gereformeerde*
kerken moet die vijand, die in ieder haar zijne
bondgenooten heeft, altijd zooveel mogelijk
worden tegengegaan. En bij de gemeente
moet het besef worden levendig gehouden,
dat zij mede verantwoordelijk is voor den
gang van zaken; dat zij daarop niet alleen
mag, maar ook moet toezien; en dat zij
desvercheit ook geroepen is, te dien aan-
zien handelend op te treden. Het is juist
de formeele afkondiging van de kerkvisitatie,
die haar ieder jaar aan dat alles herinnert;
niet alleen met woorden, maar ook metter-
daad, door het feit der bekendmaking zelf.
En al schijnt het dan ook vaak, dat dit
niets beteekent, doordat niemand opkomt
of behoeft op te komen, de bekendma-
king doet dan toch hare werking. Er ligt
in, wat het recht en de plicht der gemeente
is. Dat wordt daardoor telkens openlijk er-
kend, en ook telkens duidelijk aan haar-
zelve voorgehouden.

b. Wanneer sprake is van critiek der ge-
meente over de kerkedieneren als zoodanig,
dan kan veilig gezegd worden dat die niet
slechts mag en zelfs moet geëoefend worden,
maar ook, dat dit werkelijk geschiedt. Echter
lang niet altijd op de rechte wijze. Het
geschiedt, maar al te vaak, althans waar
iets afgekeurd wordt, enkel in den omgang
met andere gemeenteleden, enkel en alleen
in particuliere gesprekken. Dit nu kan in
geen enkel opzicht ten goede werken. Waar
het veel geschiedt, is veelvuldig de eenige uit-
werking, dat de invloed van de kerkediene-
ren ondermijnd wordt, en dat al hun arbeid
minder vrucht draagt. Als geklaagd wordt
over zaken, die nu juist geen ernstig ver-
grijp zijn waarbij kerkelijke tucht aanstonds
noodig is, maar die voor den bloot der
gemeente toch van wezenlijk belang zijn,
dan moet, naar den regel der Schrift, eerst
in het bijzonder gehandeld worden met
degenen, tegen wien men eenig bezwaar
heeft, en wanneer dit niet baat, of wan-
neer het de gezamenlijke opzieners geldt,
met den Kerkerad. Dikwijls zal dit wel
voldoende zijn, om de klacht te doen ophou-
den; maar wanneer iemand meent haar te
moeten volhouden, dan is juist de jaarlijks-
sche kerkvisitatie de daarvoor aangewezen
gelegenheid. Het is zeker waar, dat men
ook wel bij de Classe zelve een bezwaar-
schrift kan indienen. Maar, behalve dat
velen niet weten hoe zij dit moeten aanleg-
gen of tegen eene formeele aanklacht op-
zien, zijn ook de meeste gevallen daarvoor
eigenlijk niet ernstig genoeg, en zou het
ook dikwijls verbitteren in plaats van te
verbeteren. Eene goede toekomst is veelv-
tel wachten, wanneer zulke klachten mon-
deling en zonder formaliteiten aan de Visita-
toren kunnen worden medegedeeld; waarop
deze, met wijsheid en met tact te werk
gaande, door broederlijke samenspreking
veel bezwaar kunnen uit den weg ruimen.
Maar natuurlijk moet de gemeente dan ook
telkens weten, wanneer de visitatie zal ge-
houden worden. En dus is eene tweede

reden, waarom deze van tevoren moet
bekend gemaakt worden, dat juist die be-
kendmaking er bijzonder toe kan medewer-
ken, om de critiek der gemeente zooveel
mogelijk vruchtbaar te maken.

c. Als bezwaar tegen zulke afkondiging
is wel eens ingebracht, dat dan lichtelijk
klachten worden uitgelokt, ook van menschen
die nu eenmaal in afkeuren en in kwaadspre-
ken een zeker behagen hebben. En dat dit
geschieden kan, moet zeker worden toege-
stemd. Maar zou het beter zijn, wanneer
zulke menschen enkel in den dagelijkschen
omgang aan die zondige neigingen toegaven?
Immers is er dan gewooslijk niet veel aan
te doen. Maar dit wordt geheel anders,
wanneer bezwaren, die ongegrond zijn, bij de
kerkvisitatie worden ingebracht. Juist door
het onderzoek, dat dan volgt, kan niet
slechts misverstand worden opgehelderd,
maar ook laterzucht en kwaadsprekendheid
en lichtvaardig oordeelen aan het licht komen
en bestraft worden. Voorts kan die zonde
dan ook in de gemeente des te beter be-
streden worden; want wie zich daaraan schul-
dig maakt, kan dan gewezen worden op de
kerkvisitatie, waarbij hij had moeten spreken
of alsnog te spreken heeft. En tegenover
allen laster van degenen, die buiten zijn, is
er dan een zichtbaar bewijs, dat de kerken
zelve er voortdurend op uit zijn, alle kwaad,
dat openbaar wordt, te weren. Maar vanzelf
geldt dat alles slechts in de onderstelling,
dat de visitatie tevoren wordt afgekondigd.
Slechts in dat geval kan zij ertoe medewer-
ken, zoowel in als buiten de gemeente
kwade geruchten tegen te gaan.

d. En ten slotte kan ten voordeele van
die bekendmaking nog gezegd worden, dat
zij ook dienstig is om de gemeente in
vrede bijeen te houden. Het is zeker waar,
dat zij aan zoogenoemde «malcontenten»
de gelegenheid geeft, hunne grieven eens
te komen luchten. Maar zij doen dat dan
tegenover menschen, die tot onderzoek en
beoordeeling goed in staat zijn, en die dan,
naar beyn van zaken, of de klachten zoe-
ken te verhelpen, of de klagers ernstig ver-
manen. En is dat niet oneindig beter, dan
dat alle ontevredenheid in de gemeente
blijft voortkruipen? Ook al zou een kerke-
raad daarvan langen tijd weinig last hebben,
het belemmert toch den zegen van het
Evangelie. En ten slotte komt de last dan
gewooslijk toch. Wanneer vele kleine, ten
deele ook niet ongegronde, grieven wel ge-
smoord worden, maar dan toch blijven voort-
duren, dan is eindelijk eene kleinigheid
soms genoeg om de vlam te doen uitbre-
ken. Iets dat anders weinig beteekenen
zou, is dan als de druppel die den beker
doet overvloeden. Uit de velerlei kleine
ontevredenheid, die zich in de harten als
het ware opeenhoopt, komt ten slotte, ook
wel door eene op zichzelf kleine aanleiding,
grootte twist of zelfs scheuring, die voor
lange jaren de gemeente verdeelt en ver-
woest. Om dat te voorkomen, kan de
kerkvisitatie als het ware eene veiligheids-
klep zijn. Maar natuurlijk op voorwaarde,
dat zij van tevoren worde afgekondigd. En
ook hierin ligt dus nog een motief, dat tot
zulke afkondiging dringen moet.

F. L. RUTGERS.

Voor Koolwijken Scholen.

Ingekomen bij Ds. HOUTZAGERS: Door Dr.
A. Kuyper te Amsterdam 748, collecte gehouden
te Hilversum, ten behoeve van het tractement.
In hartelijken dank ontvangen voor onze
Leesbibliotheek: Door den heer Groshelde
te Amsterdam, van Mej. L. Monson een pak
boeken; van den heer Van den Brink te Renkum,
een pak boeken; door Ds. H. W. van Loon te
Amsterdam, een pakje boeken, aangebracht
door R. R. van R. en L.

Uit de Pers.

Een waar woord schreef Ds. Klaarhamer in
de *Uit. Kerkb.* over de extra-collecten.
Zie het hier.

Er is naar onze meening een kwaad in onze
kerkelijke samenkomsten tot den dienst des Woords
ingeslopen, dat dreigt vasten voet te krijgen en dat
langa zoo meer als een heel gewone en behoorlijke
zaak gaat beschouwd worden.

Wij bedoelen de *extra-collecten* voor die be-
langden, waarvoor reeds vaste inzamelingen gehouden
worden.
Daarmede worden dus niet bedoeld inzamelingen
voor de zending, voor hulpbehoevende kerken, voor
de Vrije Universiteit of de Theologische School,
voor de scholen die de kerk stichtte en onderhoudt
enz. Want die zijn allen vaste collecten, die voor
kerkelijke zaken en belangen worden gehouden en
die alleen hierin van andere collecten onderscheiden
zijn, dat zij niet *elke* week en niet in *elke* vergade-
ring gescheiden.

«*Extra-collecten*» zijn die inzamelingen, die hier
en daar zels *elke* maand en dat nog wel naar een
reeds aan 't begin van 't jaar opgemaakt rooster
wederkeren voor de behoeven van den *kerkediens*
en van de *diakenen*.

Die collecten zijn daarom kwaad, omdat zij een
redmiddel zijn tegen het ongerief, dat uit een leelijk
en niet onschuldig gebruik ontstaat.
Uit de opgemaakte en vastgestelde begroting
uit den alle 3 maanden openbaar gemaakten
staat van inkomsten en uitgaven, weet heel de
gemeente en elk lid precies hoeveel er voor den
kerkediens (en ook voor den dienst der barmhar-
tigheid) noodig is, iedereen weet ook, hoe groot 't
deel der inkomsten, voor den kerkediens is, dat
uit vrijwillige uitgaven in de collecten moet inkom-
en en, in plaats van nu met *zorg en naar vasten*
regel bij te dragen, doet men dat op enkele goede
uitzonderingen na zoo eens naar inval en hum of
nuk, 1 Corinthie 16: 2; 2 Corinthie 9: 5, 6.

En dit is de oorzaak, dat er nu niet voldoende
ingezameld wordt, waarbij nog komt, dat menigeen
minder geeft, dan waartoe hij van den Heere ver-
plicht en in staat gesteld is.

Hield elk zich aan 2 Cor. 9: 5, 6 en aan 1 Cor.
16: 2, zorgende te geven *naar dat hij vermogen*
ontving, en dat 't een te *voeren* *gereed* *gemaakt*
was *en overvloedig* *gave* *was*, dan zou er nimmer
of intrest zelden alleen voor bijzondere gevallen een
extra-collecte voor de kerk (of armen) noodig zijn.

Nu geeft men zulk allerlei steun.
Dit onwettig geven is de oorzaak van onvrede in
de administratie van den kerkediens (en van dia-
kenen). En onvrede is overal maar vooral in het
kerkelijke leven *zonde*, want zij is *stuit* *uit het*
geloof.

Het is lastig en bezwaarlijk voor hen, die in deze
zaken de gemeente dienen, want zij moeten telkens
«vrijwilligen», indien zij geen *schande en smaad*

over de kerk willen brengen, die haar verplichtingen
niet nakomt.

Veelvuldige inzamelingen in de samenkomsten
zijn ook niet dienstig aan de goede orde en de
stichting.

Bovendien wordt het bewustzijn van wat roeping
is, als de zak voor «kerk» (of «armen») wordt
gepresenteerd er zeer door verzwakt.

En daarbij blijkt 't onnoodig, want de opbrengst
der extra collecten bewijst telkens, dat het der
gemeente toch niet aan middelen ontbreekt, en
dat zij in haar geheel genomen ook niet onwettig
is, maar integendeel tot mag hebben over haar offer-
vaardigheid, al valt niet te ontkennen, dat soms
door die extra collecten de gewillige en goedwillige
door *dwel* te geven goetmaakt, wat de onwettige
of slordige te kort kwam.

Wat er aan te doen?

Geen extra collecten houden, — maar dan komt
er niet, wat er zijn moet.
Rondgaan zoo dikwijls er te kort is, maar dat is
onuitvoerbaar, want dan konden diakenen en
kerkelijke administrateurs bij den tegenwoordigen
stand van zaken wel het gansche jaar door blijven
rondgaan, zij zouden dan toch bij alle leden een
bezoek moeten brengen, of zij zouden allen moeten
gaan bij hen, die niet naar behooren bijdragen,
maar dit is juist verboden.

Ona dunkt veel verbetering zou het geven, indien
men voor den kerkediens besloot tot het vragen
en geven van *vaste* *hoevel* *vrijwillige* *jaarlijkse*
bijdragen, die elk bepaalt naar 2 Cor. 9: 5 en 6
en naar 1 Cor. 16: 2. Hetgeen volstrekt niet strijdt
met Matth. 6: 1-4, want wat men in de be-
hoeften van den *kerkediens* bijdraagt, is *volstrekt*
geen *natuur* *maar* *juist* *'t* *beginstelde*, het is een-
voudig zijn *verplichtingen* *nakomen*, *behalve* *met* *men*
samen *schuldig* *is*.

En als men dan voor de *aanbevelen*, die *geven*
der barmhartigheid, die men den Diaken toever-
trouwt desdoods ook eens denkt aan Lukas 12: 33,
dan zal er ook voor de armen wel niet te kort
komen.

Telkens weer op de verkeerde omtrent en ge-
volgen van deze *vaste* *extra* collecten te wijzen, kan
ook dienstig zijn.

De Heere zegene ook deze poging om onze kerken
op dit punt te verwakken, dat zij dit verkeerde
uit hun midden wegdoen.

Hier is veel waars in.

Een *extra-collecte* moet *extra-ordinair* blij-
ven, en mag nimmer regel worden.

Nu onderscheide men hierbij echter wel.

Buiten de gewone collecten voor kerk en
armen, wordt er heel het jaar door ook een
reeks zeer gewone, geregeld terugkerende col-
lecten gehouden voor de behoeften der gezamen-
lijke kerken, scholen, inrichtingen van barm-
hartigheid, enz.

Dit nu zijn *geen* *extra-collecten*, maar *gewone*
collecten, alleen met dit verschil, dat ze voor zulk
een bepaald doel slechts een enkele maal wor-
den gehouden.

Extra-collecten daarentegen zijn deszulke, die
voor kerk of armen *boven* de gewone collecten
worden gehouden, overmits de gewone niet ge-
noeg opbrecht, of wij plotseling de nood
bijzonder steeg.

Alleen deze laatste, werkelijk *extra-collecten*
zijn een aanklacht voor de gemeente, tenzij ze
door bijzonderen nood, die plotseling opkomt,
noodzakelijk zijn geworden.

KUYPER.

Officiële Berichten.

Met *verhoring* uit het *Kerkblad* van 22 Februari.
Vergadering van Amsterdam, ge-
houden 12 December 1894.

Præsides Ds. D. C. P. Sluifker. Scriba Ds. P.
van Son.

De vergadering wordt op de gebruikelijke
wijze geopend.

De consulens van Ouderkerk A. deelt mede,
dat in die kerk pogingen aangewend worden
om een Dienaar des Woords te beroepen.

Te Ankeveen is een kerkerad gekozen, doch
om het kleine getal leden zal de kerk van An-
keveen voorloopig bij die van Nederhorst den
Berg blijven inwonen.

Te Mulderberg is een kerkerad gekozen, in
welke handeling, ofschoon formeel